

אקריית הפקעים של הגפן - לימוד הדינמיקה של האוכלוסייה לצורך שיפור הניטור.

סיכום ביניים של שנת המחקר הראשונה

מוגש ע"י תרצה זהבי

מבוא: אקריות הפקע של הגפן חיות וניזונות בפקעי הגפן ובכך גורמות לפגיעה בהתעוררות ומכך ביבול הפוטנציאלי של הגפן. על סמך עבודות שנערכו בענבי מאכל בעמק הירדן נהוג לבדוק את נוכחות האקריות בפקעים במהלך החורף ולהחליט על סמך התוצאות איך לזמור והאם יש צורך לרסס נגד האקריות. מתוצאות מסחריות, כמו גם מניסויים שנערכו, לא נראה שיש קשר טוב בין מציאות האקריות והיבול. לצורך בחינה מדוקדקת של שאלה זו הוצבו ניסויי הדברה שמטרתם לייצר טווח רחב של רמות נגיעות ויבחן הקשר בין הממצאים בבדיקה החורפית לביצועי הגפנים. אפשרות נוספת שעלתה היא שיש משמעות לעיתוי הבדיקה במהלך החורף ומטרת חלק זה של המחקר היא לבדוק אפשרות זו.

שיטות: א. ניסויי הדברה. נבחרו ארבע חלקות בהן נמצאה בחורף 2016-2017 נגיעות גבוהה באקריות: במבוא חמה בזן קריניאן (75% מהפקעים עם אקריות), מרום גולן קברנה סוביניון (88%), תעוז קברנה סוביניון (50%) ושפיה קריניאן (70%). בכרמים אלה הוצבו ניסויי הדברה (פרוט הטיפולים בטבלה 1). השפעת הטיפולים תיבחן באביב 2018 (בלבול) ובבציר שאחריו. **ב. בחינת ההשפעה של מועד הבדיקה על הממצאים.** בחורף הנוכחי (לקראת עונת 2018) התחלנו בבדיקה אחת לחודש של הנגיעות באקריות והשפעתה על מצב הפקעים. נכון למועד כתיבת הדוח נערכו שתי בדיקות ושתיים נוספות יערכו בינואר ופברואר. בכל מועד נידגמים מכל כרם 40 סעיפים עם שני פקעים אמיתיים (ארבע חזרות) (שורות) עשרה סעיפים מכל שורה). הפקעים ניבדקים תחת בינוקולר במעבדה המתמחה בכך. ניספרים פקעים עם אקריות, פקעים הרוסים מאקריות ומספר התפרחות בפקע. מכך מחושבת הפוריות הפוטנציאלית (מספר אשכולות לפקע חיוני) והפוריות הראלית – מספר אשכולות ממוצע לפקע.

תוצאות: בכל הכרמים נראית מגמה לירידה במספר הפקעים עם אקריות (מובהק בשפיה) ובמספר ההרוסים מאקריות (מובהק בשפיה ובמרום גולן) בין הבדיקה בנובמבר לבדיקה בדצמבר (איור 1). בשתי חלקות הקריניאן נראית באיור עליה מובהקת בפוריות הפוטנציאלית בין שני מועדי הבדיקה. מדד זה הוא מדד מחושב המתבסס על מספר האשכולות שנמצאו בפקע המדגם החיוניים (לא הרוסים או יבשים). מאחר ובמועד הבדיקה השני נראו פחות פקעים הרוסים ומאחר ולא נמצא הבדל במספר האשכולות במדגם (נתונים לא מוצגים) הנוסחה מראה עליה בפוריות הפוטנציאלית. כמובן שבחינה של המגמה שנמצאה במועדים אלה תימשך בחודשים הבאים והקשר בין הממצאים לנתוני ההתעוררות למעשה ייבחנו בלבול.

